

امتحانات متمرکز تکمیلی نیمسال دوم ۱۴۰۰-۱۳۹۹

رشته فلسفه، کلام، امامت، مهدویت

مهر مدرسه

ساعت برگزاری: ۱۰ صبح / نمره: ۱۴ / مدت پانگونی: ۶۰ دقیقه

شماره یا نام مصحح اول	نمره به عدد	نمره به حروف
شماره یا نام مصحح دوم	نمره به عدد	نمره به حروف

کد امتحان:	۳۴۰۰۲/۰۶
تاریخ آزمون:	۱۴۰۰/۰۴/۰۷
عنوان:	اصول فقه ۲
کتاب:	اصول فقه مظفر
محدوده:	از ابتدای الباب الثانی (غیر مستقلات عقلیه) تا پایان بحث اجتماع امر و نهی (ص ۴۰۹-۲۹۹)
حذفیات:	بحث مقدمه واجب (ص ۳۵۴-۳۱۷)

نام و نام خانوادگی: نام پدر: کد طلکبگی: مدرسه علمی: شهرستان: استان:

۱- آیه شریفه: «یرید الله بکم الیسر و لایرید بکم العسر» در کلمات اصولیین دلیل چه چیزی قرار داده شده است؟ ص ۳۰۵ /۵

الف. اجزاء امر اضطراری از امر اختیاری

ب. اجزاء امر ظاهری از امر واقعی

ج. عدم نهی از ضد مأموریه

د. امکان اجتماع امر و نهی

۲- اگر قطع مجتهد به حکمی مبدل به قطع دیگری شود، لازم آن اجزاء است یا عدم اجزاء؟ ص ۳۱۶ /۵

الف. عدم اجزاء زیرا قطع به نحو چهل مرکب حجت نیست.

ب. عدم اجزاء زیرا مصلحت واقعی استیفا نشده است.

ج. اجزاء زیرا لازم شریعت سمحه و سهله است.

د. اجزاء زیرا قطع حجت ذاتی است.

۳- «نهی» در مسأله ضد چگونه نهی است؟ ص ۳۵۶ /۵

الف. نهی ارشادی تبعی

ب. نهی ارشادی غیر تبعی

ج. نهی مولوی

د. نهی عقلی

۴- به نظر مرحوم مظفر^(ه) کدام گزینه درباره نهی از ضد عام صحیح است؟ ص ۳۵۸-۳۵۹ /۵

الف. نهی صحیح است اگر مکلف قصد امتثال امر را داشته باشد.

ب. نهی صحیح است اگر ضد عام را مقدمه مأموریه بدانیم.

ج. نهی معقول است؛ ولی دلیلی بر آن نداریم.

د. نهی لغو است؛ چون تأثیری ندارد.

۵- کدام گزینه مطابق نظر مرحوم مظفر^(ه) درباره «ملاک عبادیت فعل» صحیح است؟ ص ۳۶۸ /۵

الف. عبادیت موقوف بر محبوبیت نزد مولا است.

ب. عبادیت موقوف به عدم مانع از امر است.

ج. عبادیت موقوف بر قصد امتثال امر است.

د. عبادیت موقوف به امر فعلی است.

۶- منظور از جواز در بحث «جواز اجتماع امر و نهی» چیست؟ ج ۲ و ۱ ص ۳۷۹ /۵

الف. جواز عقلی و شرعی

ب. جواز شرعی

ج. جواز عرفی

د. جواز عقلی

۷- برای اجزاء امر اضطراری از اختیاری مثالی بزنید و توضیح دهید چرا این بحث از ملازمات عقلیه محسوب می شود؟ ص ۳۰۲ /۵

جواب: مانند اینکه شخصی در تنگی وقت به جای وضو تیمم می کند و نماز می خواند و اجزاء به این معنا است که پس از پایان وقت لازم نیست نماز با وضو را قضا کند. (نمره) در این بحث صحبت از ملازمه است یعنی کسانی که معتقد به اجزاء هستند معتقدند امتثال امر اضطراری ملازمه عقلی دارد با عدم وجوب اعاده امر اختیاری در وقت و قضای آن در خارج وقت و ما بحث می کنیم آیا این ملازمه عقلی ثابت است یا نه. (نمره)

۸- توضیح دهید طبق نظر مرحوم آخوند خراسانی^(ه) روایت: «کل شیء نظیف حتی تعلم انه قدر» چه رابطه‌ای با ادله شرطیت طهارت برای

۲

نماز دارد؟ اجزاء و عدم اجزاء در این مسأله را با توجه به این نظریه توضیح دهید. ص ۳۱۲

جواب: ایشان معتقد است روایت فوق که دلیل اصل عملی است، برای توسعه ادله شرطیت طهارت آمده و می‌خواهد بگوید شرط مورد نظر برای نماز خصوصی طهارت واقعی نیست؛ بلکه شامل طهارت ظاهری نیز می‌شود. (نمره) بر این اساس، لازمه آن اجزاء است و اگر کسی با طهارت ظاهری نماز بخواند و بعد بفهمد طاهر نبوده، نمازش صحیح و مجزی است چون واقعاً شرط صحت را داشته است چون شرط، اعم از طهارت واقعی و ظاهری است. (نمره)

۲

۹- مسلک تلازم برای اثبات اقتضای امر به شیء نسبت به نهی از ضدخاص را در قالب مثالی توضیح دهید. ص ۳۶۱

جواب: مثلاً نماز مأموریه است و فرض این است که ترک نماز (ضدعام) حرام است و نیز ترک نماز ملازمه با ضد خاص مثل خوردن دارد و اگر یکی از متلازمین حرام باشد، لازم اش نیز در حکم با آن مساوی است؛ پس خوردن نیز حرام و منهی است؛ چون لازمه‌اش یعنی ترک نماز حرام و منهی است.

۱۰- شخصی در اول وقت متوجه نجس شدن مسجد می‌شود. توضیح دهید در این حالت امر ترتبی کدام است و معنای ترتبی بودن آن چیست و چرا امر دیگر ترتبی نیست؟ و بگویید ثمره فرض این امر ترتبی چیست؟ ص ۳۷۱

۲

جواب: در اینجا امر ترتبی، امر به نماز است که در فرض عدم امتثال امر به ازاله نجاست از مسجد فعلی می‌شود یعنی فعلیت امر به نماز در طول عصیان امر به ازاله و مشروط به ترک آن است لذا ترتبی است. (نمره) و امر به ازاله ترتبی نیست چون اهم از نماز است و لذا مشروط به ترک نماز نیست و مطلق است. (نمره ۰/۵) ثمره امر ترتبی به نماز آن است که اگر کسی ازاله نجاست را ترک کرده، نماز بخواند، چون نمازش امر ترتبی دارد، مشروع و صحیح است. (نمره ۰/۵)

۱

۱۱- متعلق تکلیف عنوان است یا معنون؟ به اختصار توضیح دهید. ص ۳۹۱

جواب: متعلق تکلیف عنوان است ولیکن نه بما له وجود ذهنی بلکه بما هو مرآة از معنون (نمره)

۲

۱۲- «مندوحه» در مسأله اجتماع امر و نهی یعنی چه؟ و چرا مسأله اجتماع امر و نهی مقید به مندوحه است؟ ص ۳۸۳

جواب: مندوحه یعنی امکان امتثال امر در مصداقی که اجتماع با نهی ندارد (نمره) علت تقید به مندوحه آن است که در فرض عدم مندوحه یعنی عدم امکان امتثال امر در مصداق خالی از اجتماع، شکی نیست که اجتماع امر و نهی امکان ندارد و نزاع هم فقط از جهت کفایت تعدد عنوان نیست؛ بلکه نزاع در جواز اجتماع از هر جهتی است و اینجا امکان اجتماع نیست؛ پس خارج از محل نزاع است.